

Protokół

z kontroli przeprowadzonej w Tyskim Zakładzie Usług Komunalnych w Tychach w dniach od 1.09.2011 r. do 8.09.2011 r. przez Panią mgr [REDAKTOWANE], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgra [REDAKTOWANE], inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnienia nr DUK.1711.6.2011 z dnia 23.08.2011 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Wykonanie zaleceń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 18.04.2011 r.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240),
- Regulamin przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 0151/776/10 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30.06.2010 r.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.),

5. Statut Tyskiego Zakładu Usług Komunalny stanowiący załącznik do uchwały nr 0150/XLVII/1056/10 Rady Miasta Tychy z dnia 30.09.2010 r.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki

Przedmiotem działania kontrolowanej jednostki jest w szczególności:

1. zarządzanie, koordynowanie, administrowanie i eksploatacja w tym utrzymanie porządku i czystości cmentarzy komunalnych, targowisk miejskich oraz innych miejsc wyznaczonych do handlu, stanowiących własność Miasta Tychy lub przejętych przez Miasto Tychy w drodze umowy. W zakresie tych działań jednostka wykonuje zadania polegające na m.in. pobieraniu opłaty targowej na rzecz budżetu Miasta Tychy, prowadzeniu działalności gospodarczej związanej z organizacją i obsługą pogrzebów oraz organizacją i obsługą handlu, zarządzaniu nieruchomościami.
2. prowadzenie izby wytrzeźwień, do której doprowadzane są osoby w stanie nietrzeźwości, dające swoim zachowaniem powód do zgorszenia lub znajdujące się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu innych osób,
3. prowadzenie schroniska dla zwierząt.

2.3. Kierownictwo jednostki

- inż. ██████████ – Dyrektor Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach, zatrudniony od 15.09.2003 r.,
- mgr ██████████ – Główna Księgowa Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach, zatrudniona od 30.12.2002 r.

3. Dokumentacja poddana kontroli:

- Księgi cmentarne;
- Wydruki z konta pn: Opłaty cmentarne – Wartogłowiec.

4. Ustalenia kontroli

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 18.04.2011 r. zarzucono kontrolowanej jednostce niewykorzystanie wszystkich możliwych sposobów weryfikacji opłat cmentarnych. Jednocześnie zalecono w miarę posiadanych możliwości uporządkować dokumentację dotyczącą grobów na cmentarzu komunalnym „Wartogłowiec”.

W protokole kontroli, poprzedzającym wystąpienie pokontrolne stwierdzono, że pomimo prawnej możliwości na Cmentarzu Komunalnym „Wartogłowiec” nie dokonuje się

pochówków w miejsce grobów, wobec których nie wniesiono ponownej opłaty na kolejne 20 lat. Nie wykorzystuje się również możliwych sposobów dotarcia do bliskich zmarłych w celu weryfikacji uiszczenia opłaty czy też przypomnienia o konieczności wniesienia opłaty rezerwacyjnej.

Niezależnie od powyższego zarzucono również prowadzenie ewidencji grobów z naruszeniem odpowiednich przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1.08.2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów (Dz. U. 2001 r. Nr 90, poz. 1013).

Skontrolowano wszystkie wpisy w księgach dot. ewidencji grobów - dokonane od zakończenia poprzedniej kontroli – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W trakcie czynności rekontrolnych przedłożono opinię prawną w sprawie dopuszczalności ponownego wykorzystania grobów, z której wynika, że brak wiedzy o stanie prawnym grobów i zarezerwowanych miejsc pochówku nie może być uznany za wystarczającą przesłankę do ich ponownego użycia, zaś podjęcie przez administrację cmentarza świadomego ryzyka pokrzywdzenia praw tych osób może stanowić podstawę wystąpienia przez te osoby na drogę postępowania sądowego. Jednocześnie wskazano, że naruszenie przepisów ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych może spowodować odpowiedzialność karną osób, które dopuściły się naruszenia.

W toku kontroli Kierownik Cmentarza Wartogłowiec udzielił następujących wyjaśnień:

- Tyski Zakład Usług Komunalnych zintensyfikował działania mające na celu informowanie osób odwiedzających Biuro Cmentarne o obowiązku wniesienia opłaty za groby bliskich. Obecnie pracownicy Biura Cmentarnego pytają o opłaty każdą osobę, która w jakiegokolwiek sprawie zwraca się do Biura.
- Na bieżąco aktualizowana jest baza komputerowa, gdzie wyszczególnione są miejsca nieopłacone,
- Uzupełniane są wpisy w księgach cmentarnych po przedstawieniu dowodu opłaty dokonanej w latach poprzednich, a nie odnotowanej przez poprzednich administratorów. W okresie po zakończeniu kontroli uzyskano 4 takie druki opłat, które nie były wcześniej zarejestrowane w ewidencji prowadzonej przez TZUK,
- W okresie Świąta Zmarłych przygotowywana jest akcja informacyjna na terenie Cmentarza Komunalnego, mająca na celu zwrócenie uwagi na konieczność

wniesienia opłaty cmentarnej pod rygorem jego ponownego wykorzystania. Akcja ma polegać na umieszczeniu informacji w formie naklejki na pomniku w widocznym miejscu. Według zapewnień Kierownika Cmentarza na słupach ogłoszeniowych oraz przy wejściu umieszczone są ogłoszenia przypominające o obowiązku wnoszenia opłat.

W oparciu o złożone wyjaśnienia oraz przedłożoną dokumentację ustalono, że od dnia zakończenia czynności kontrolnych tj. 31.01.2011 r. do chwili obecnej:

1. Tyski Zakład Usług Komunalnych nie podjął starań w celu ustalenia osób odpowiedzialnych za groby (tzw. opiekunów grobów), co do których z posiadanej przez TZUK dokumentacji wynika, że nie wniesiono opłaty cmentarnej albo, że zachodzi prawdopodobieństwo niewniesienia takiej opłaty. Zasadniczo, poza przypadkami osób, które zgłosiły się do TZUK dla załatwienia sprawy, nie podjęto próby kontaktu ze wspomnianymi wyżej osobami w celu wyjaśnienia wątpliwości odnośnie uiszczenia opłaty, pomimo iż TZUK w wielu przypadkach dysponuje ostatnim adresem zamieszkania osoby pochowanej,

2. Nie przeprowadzono akcji z wykorzystaniem środków masowego przekazu informującej mieszkańców o obowiązku wnoszenia opłaty cmentarnej po upływie 20 letniego okresu, w sytuacji gdy w bardzo wielu przypadkach groby nie są opłacone, a dokumentacja posiadana przez TZUK jest niepełna. Ogłoszenia w sprawie opłat na samych nagrobkach umieszczone zostaną według zapewnień TZUK dopiero w okresie Świąta Zmarłych. Natomiast na samym Cmentarzu Komunalnym znajdują się jedynie na słupach i tablicach ogłoszeniowych.

3. Zwraca się uwagę na brak pouczenia przez TZUK osób wnoszących pierwszą opłatę cmentarną o obowiązku ponowienia opłat po upływie 20 lat od pochówku. Na fakturach VAT z tytułu opłat i usług cmentarnych wystawionych przez Tyski Zakład Usług Komunalnych znajduje się jedynie informacja, że opłata została poniesiona na okres 20 lat. Nie ma natomiast zastrzeżenia, że w wypadku nie wniesienia opłaty po tym okresie ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych zezwala na ponowne użycie grobu. TZUK wystawia osobom zlecającym pochówek faktury VAT na podstawie danych przekazanych przez Zakład Pogrzebowy. Faktury te nie są bezpośrednio przekazywane osobom zlecającym, a zatem TZUK nie ma możliwości ustnego pouczenia o skutkach niewniesienia opłaty.

Mając na względzie niewielką świadomość prawną, zalecane byłoby pouczenie osób obciążonych opłatą cmentarną o obowiązku wniesienia opłaty po upływie 20-letniego okresu i skutkach jej niewniesienia pomimo, iż przepisy takiego prawnego obowiązku wprost nie przewidują. Zdaniem kontrolujących, przemawiają za tym nie tylko względy ekonomiczne, ale i moralne, związane z prawem bliskich do kultywowania pamięci oraz czci zmarłego.

Zauważa się ponadto, że obecnie Tyski Zakład Usług Komunalnych otrzymuje od zakładu pogrzebowego jedynie dane osoby zlecającej pochówek, w tym adres jej zamieszkania, które odnotowywane są w księdze osób pochowanych. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że po upływie 20 lat dane te mogą być już nieaktualne (osoba taka może zmienić adres zamieszkania albo już nie żyć). Wskazane więc byłoby uzyskania danych innego krewnego – oczywiście za jego zgodą – co umożliwi w przyszłości nawiązanie kontaktu w celu ustalenia czy opiekun grobu nadal wyraża gotowość przedłużenia rezerwacji.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 6 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy Protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) oraz
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 10, poz. 68).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, który po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

5. Pouczenie:

Dyrektor jednostki Pan inż. [REDACTED], został poinformowany o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag, co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dn. 19.09.2011 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko
1.	[REDACTED]	Dyrektor Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach
2.	[REDACTED]	Główna Księgowa Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach
3.	[REDACTED]	Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy
4.	[REDACTED]	Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy